

Hyvä tietää: Ajankohtaista sote-tiedonhallinnan kehittämisessä Itä- ja Keski-Suomessa

Tuomo Pekkarinen
Tietohallintojohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Sisältö

- Maakuntavalmistelun tilanne
- ERVA / yhteistyöalueen laajuinen kehittäminen
- Valtakunnallinen kehittäminen
- KYSin Uusi sydän –hanke ja digitalisaatio

Maakuntavalmistelun tilanne

- PoSoTe-ICT työryhmä
- pj. Mika Ålander / Y-Sote
 - Asianhallinta / Eira Isoniemi
 - Tiedolla johtaminen ja raportointi / Eija Peltonen
 - ICT-infra / Matti Hakomäki
 - Digitalisaatio / Tuomo Pekkarinen
 - Kanta-asiat / Pauli Kuosmanen
 - Tietojärjestelmät / Sari Korhonen
 - Varautuminen / Jarmo Heinonen
 - Tietosuoja / Sanna Kaskivirta

Maakuntavalmistelun tilanne

- Ryhmät laativat loppuraportit 5.6.2017 mennessä PoSoTen ohjaus- ja seurantaryhmälle
- Valmistelutyö siirtyy väliaikaishallinnolle 1.7.2017

Meneillään oleva erva-tasoinen ICT-yhteistyö

- KYS erva –tietohallintotoimikunta
 - Sairaanhoidopiirien tietohallintoyhteistyöelin
 - Vuosien 2017-18 kärkihankkeet
 1. Video- ja etäkonsultaatiot
 2. Alueellinen EKG
 3. ICT varautuminen
- Sote ICT-kehitystyöryhmä
 - Sairaanhoidopiirit, suurimmat kaupungit, sosiaalialan osaamiskeskukset

Meneillään oleva erva-tasoinen ICT-yhteistyö

- Yhdistetään kesäkuussa 2017 ja jatkaa työtään itäisen alueen maakuntien yhteistyöalueen ict-valmisteluryhmänä
 - yhteistyöalueen investointisuunnitelman laatiminen
 - maakunnallinen tietohallintomalli

YTA valmistelussa suoraan tai välillisesti hyödynnettävissä

- Alueellinen tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka
- Sairaanhoidopiirien yhteinen tietohallintostrategia
- Työkaluja
 - etäkonsultaatioon
 - potilassiirtoihin
 - SOTE TIKE -keskusvalmistelu (ensihoito, sosiaalipäivystys, pelastustoimi)
- KYS ICT-varautumishankkeen tulokset
 - mm. ensihoidon tietojärjestelmien toimivuus
- ISER-selvitys
- Yhteinen ICT-palvelutuotanto

SOTE TIKE

- Korkean varautumisen tietojärjestelmät sosiaali- ja terveydenhuollossa
 - VIRVE-ERICA (Hätäkeskustietojärjestelmä)-KEJO (Kenttäjohtojärjestelmä sisältäen sähköisen ensihoitokertomuksen)
 - Toimialan osalta näiden järjestelmien aluepääkäyttö sisältyy tulevassa lainsäädännössä nykyisen erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen tehtäviin kuten nykyisinkin
 - Ensihoitokeskus toimii osana yliopistollista sairaalaa tuottaen em. viranomaispalvelut koko yhteistyö alueelleen

Yhteistyö varmistettava

- Maakuntien yhteinen tietohallintostrategia
 - Yhteinen investointisuunnitelma
- YTA-alueen maakuntien yhteinen kokonaisarkkitehtuuri
 - YTA alueen yhteinen palvelurakenne, raportointi
 - Valtakunnallisen kokonaisarkkitehtuuryön hyödyntäminen
 - Valinnanvapaus, asiakas- ja potilastietojen yhteiskäyttö → kanta, alueelliset integraatiot
- Kansalaisten liikkuvuus
- Henkilöstön liikkuvuus
- Maakuntien ulkopuolise myynnin varmistaminen (= hyödyntää koko YTA-alueen maakuntia, yhteinen palvelutuotanto)
 - <https://finnhealth.fi/>
- Sosiaalialan osaamiskeskusten rooli

Muita mahdollisia maakuntien yhteisiä ICT-tarpeita

- sähköiset palvelut
- käyttövaltuushallinta, yhteinen käyttövaltuuspolitiikka
- yhteiset tietosuoja- ja tietoturvapoliitikat yms.
- valinnanvapauteen ja etäkonsultaatioihin liittyvät kirjaamistarpeet
- potilaslogistiset tarpeet YTA-alueella, kiireettömät siirrot, ambulanssikuljetukset

Valtakunnallinen kehittäminen

- AKUSTI/UNA-yhteistyö
 - Ytimen määrittäminen maakuntajärjestäjän / YTA-alueen toiminnanohjauksen tarpeeseen
 - vrt. lakivelvoite YTA-alueen palvelurakennekokonaisuudesta ja useamman maakunnan yhteisten palveluiden järjestämisestä
 - ➔ YTA-investointisuunnitelma
- Kanta-kehittäminen
- Maakuntien omistaman ICT-palvelukeskuksen rooli YTA-yhteistyössä

Kela saamassa ison ICT-roolin sote-uudistuksessa

Katri Nieminen

Kela on saamassa merkittävän roolin sote- ja maakuntauudistuksen ICT-palveluiden tuottajana.

Joulukuun lopussa julkisuuteen tullessa valinnanvapautta koskevassa lakiluonnoksessa todetaan, että Kela vastaa asiakkaan valinnanvapauden palvelusta sekä korvausten maksuliikenteen hallinnoinnista ja teknisestä toteutuksesta.

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä oli alun alkaen tarkoitus perustaa maakuntien yhteinen tieto- ja viestintäteknologisten palveluiden eli ICT:n palvelukeskus.

Kelan ICT-palveluista vastaavan johtajan **Mikael Forssin** mukaan Kela voisi hoitaa sosiaali- ja tervey-

denhuoltoon liittyvän valtakunnallisen ICT-palvelun.

- Minulle on epäselvää, mitä maakuntien omistaman ICT-palvelukeskuksen tehtäväksi jää, ja mihin sitä tarvitaan, Forss sanoo.

Sosiaali- ja terveysministeriön tietohallintoneuvos **Maritta Korhonen** kertoo, että ICT-palvelukeskus on tarkoitus perustaa jo tämän vuoden aikana ja käytännön toimenpiteet ovat jo käynnissä.

Kansaneläkelaitoksen pääjohtaja **Elli Aaltonen** epäilee, pystyttäisiinkö kahdessa vuodessa luomaan sellainen järjestelmä, joka ei nojaisi ainakin osittain Kelan järjestelmiin. Hän on myös huolissaan uudistuksen aikataulusta, jos ICT-järjestelmät toteutetaan Kelasta erillisinä.

KYS Uusi sydän –hanke, vuodeosastosuunnittelu

- a)** Tehtävien siirto sairaanhoitajilta ja osastonsihteereiltä asiakkaille
- b)** Potilas kirjaa itse hoitajakson perustiedot sairaalan potilastietojärjestelmään
- c)** Potilaat saavat omaan hoitoon liittyvää tietoa Internetin kautta
- d)** Potilaan saapumisen varmistaminen varatulle käynnille
- e)** Potilasturvallisuuden parantaminen
- f)** Henkilöturvallisuuden parantaminen
- g)** Potilaan tietojen saatavuus kaikille, jotka hoitavat potilasta SoTe-alueella
- h)** Hoitotyön työtehtävien vähentäminen tai tekeminen tehokkaammin
- i)** Varastohallinnan automatisoituminen

Uudistamisohjelmaa tukevat ICT-ratkaisut

- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri (PSSHP) on osallistunut syksyllä 2015 käynnistyneeseen UNA-hankkeeseen, jonka tavoitteena on uudistaa kansallisessa yhteistyössä asiakaslähtöisten ja vaikuttavien hyvinvointipalveluiden tuottamisessa edellytettäviä yhteentoimivia sote-tietojärjestelmäratkaisuja.
- UNA-yhteistyö luo pohjan alueellisen modulaarisen tietojärjestelmäkokonaisuuden kehittämiseksi, joka mahdollistaa potilastietojen saatavuuden koko maakunnan sosiaalitoimen ja terveydenhuollon toiminnoissa.

Suomalaissairaala kahdentaa it:tä ja parantaa palvelutasoa 15 miljoonalla

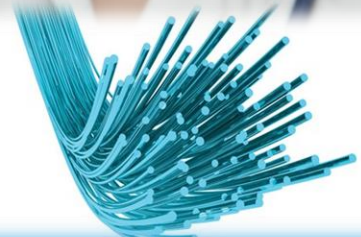
JAA
ARTIKKELI

Kuopion yliopistollinen sairaala aikoo panostaa jopa 15 miljoonaa euroa it-varautumiseen ja kyberturvaan kolmen seuraavan vuoden aikana. Investointien tarkoituksena on varmistaa, että sairaala pystyy toimimaan kaikissa poikkeustilanteissa.

Tavoite toteuttaa korkean käytettävyyden ICT-ympäristö, joka:

- mahdollistaa huoltotoimenpiteiden tekemisen 24/7 siten, että ne eivät aiheuta katkoja toimintaan
- varmistaa yhteistoiminta-alueen laajuisten palveluiden 24/7 saatavuus
- varmistaa potilastiedon
 - saatavuus
 - eheys
 - luottamuksellisuus
- mahdollistaa paremman potilasturvallisuuden ja sairaalan toimintojen jatkuvuuden hallinnan
- mahdollistaa digitalisaatiosta aiheutuvien riskien hallinnan
- mahdollistaa kriittisten järjestelmien katkottoman käytettävyyden

Uudistamisohjelmaa tukevat ICT-ratkaisut

- Keväällä 2015 Kaarisairaalassa ja Sädesairaalassa käyttöönotetun itseilmoittautumisjärjestelmän avulla potilaat ilmoittautuvat omatoimisesti saapuneiksi sairaalaan.
- Itseilmoittautuminen laajentui maaliskuussa 2017 Puijon sairaalan poliklinikoille ja myöhemmin sitä laajennetaan vuodeosastoille saapuville.

Uudistamisohjelmaa tukevat ICT-ratkaisut

- Vuosina 2017-2019 paikantamiseen, tunnistamiseen ja seurantaan liittyvien tarpeiden määrittelyä jatketaan aktiivisesti esimerkiksi materiaali – ja potilaslogistiikan hankkeiden yhteydessä.
- Tarpeet kohdistuvat erityisesti potilaiden, potilaan omaisuuden, potilashoidossa käytettävien tarvikkeiden ja materiaalien, sänkyjen ja kulkureittien tunnistamiseen.
- Materiaali- ja potilaslogistiikan hankkeiden tavoitteena on varastohallinnan automatisoituminen, potilasvirtojen sujuvampi ohjaaminen ja hallinta.

Uudistamisohjelmaa tukevat ICT-ratkaisut

- Panostaminen **digitalisaatioon**
 - Tavoitteena on tukea asiakkaan omatoimisuutta, mahdollistaa tietojen yhteiskäyttö ja tuottaa kustannussäästöjä kohdentamalla resursseja uudelleen.
- Esimerkkinä UNA-hankkeessa kehitettävä kansalaisen ajanvaraus, jonka avulla kansalainen voi tehdä sairaalaan uusia ajanvarauksia sekä siirtää ja peruuttaa olemassa olevia ajanvarauksia.
- Toisena esimerkkinä mainittakoon SMS - tekstiviestipalveluiden käyttöönotto. Tekstiviestimuistute vähentää käyttämättä jääviä vastaanottoaikoja muistuttamalla potilasta tulevasta vastaanottoajasta tekstiviestillä. Tekstiviestipalvelun avulla mahdollistuu ennakoajanvarauksen sopivuuden varmistaminen potilaalta tekstiviestillä sekä pikakutsu eli uuden potilaan kutsuminen jonosta perumisen vapauttamalle ajalle

Uudistamisohjelmaa tukevat ICT-ratkaisut

- Virtuaalisairaala 2.0-hanke on viiden suomalaisen yliopistollisen sairaanhoitopiirin yhteistyössä toteutettava digitaalisten ja asiakaslähtöisten terveystalouden hanke vuosina 2016–2018.
- Hankkeessa suunnitellaan, tuotetaan ja otetaan käyttöön kansallisia, monikanavaisesti toteutettavia, kansalaisia kiinnostavia ja helppokäyttöisiä digitaalisia oma- ja etäseurantasovelluksia.
- Lisäksi hankkeessa tuotetaan digitaalisesti toteutettuja hoito-, kuntoutus-, terapia-, ja valmennuspalveluita valituille potilasryhmille sekä informaatio-, ja neuvontapalveluita, seulontapalveluita, itse- ja omahoitopalveluita. Virtuaalisairaala rakennetaan Terveyskylään, www.terveyskyla.fi.
- KYS esittää hankkeeseen liitettäväksi pilotiksi organisaatiokohtaista asiakkuudenhallintaa (asiakastili), jossa potilaan sairaalassaoloaikaa voidaan tukea asiakastilillä
 - asiakkaan informointi ja mm. tukiprosessien sähköistäminen

Uudistamisohjelmaa tukevat ICT-ratkaisut

- Mobiilikirjaaminen otetaan käyttöön KYSin päivystysosastolla vuonna 2017 ja sen laajuus muualla sairaalassa päätetään myöhemmin.
- KYS apteekki laajentaa lääkkeiden automaattisen annosjakelun KYSin vuodeosastoille. Lääkkeet jaetaan automaattilla annospusseihin apteekissa ja lääkkeet toimitetaan älylääkekärryihin osastoille.
- Potilaan tunnistamiseen käytetään potilasranneketta. Tunnistusjärjestelmään liittyvien laajempien teknologisten ominaisuuksien, kuten RFID:n ja NFC:n tarpeet ja vaatimukset tullaan huomioimaan materiaali - sekä potilaslogistiikan hankkeiden yhteydessä.

IBM:n visioita 5 vuoden päähän

- **Sanat pureutuvat mielensyövereihin**
- Puheemme ja kirjoituksemme avaavat aivoituksemme aivan uudella tavalla, kun tietokoneet päättelevät niistä varhaisia mielenterveysongelmia ja -sairauksia. Näin esimerkiksi Parkinsonin tai Alzheimerin tautiin voitaisiin puuttua entistä varhaisemmassa vaiheessa.

IBM:n visioita 5 vuoden päähän

- **Tunnetko olosi terveeksi? Voit silti olla sairas!**
- Sarjassa ”tieto lisää tuskaa” IBM esittää tavoitteekseen yhden piisirun ratkaisun, joka tutkii ihmiskehon eri nesteistä tähän asti näkymättömiä merkkejä sairauksista, jotka voivat vaatia lääkärin hoitoa.

Siru korvaisi prosessin, johon nykyään tarvitaan kokonainen laboratorio. Lopulta siru voisi olla osa kädessä pideltävää laitetta, joka lähettäisi kehon nesteistä analysoidut tiedot turvallisesti pilveen suoraan kotisohvalta.